सूर्योदय नगरपालिकाको बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०८०

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति – २०८०/०६/१२ गते

प्रस्तावना: सूर्योदय नगरपालिकाको बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले सूर्योदय नगरपालिकाको कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाइ लागू गरेको छ ।

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यो कार्यविधिको नाम **सूर्योदय नगरपालिकाको बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी (दोस्रो संशोधन) कार्यविधि, २०८०** हुनेछ ।

(२) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट पारित भई राजपत्रमा प्रकाशन भए पश्चात् तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा :

(क) "मूल कार्यविधि" भन्नाले "सूर्योदय नगरपालिकाको बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९"लाई जनाउनेछ ।

३. मूल कार्यविधिमा अनुसूची थप : मूल कार्यविधिको अनुसूची १ पछि देहाय बमोजिमको अनुसूची २ थप गरिएको छ ।

अनुसूची २

सूर्योदय नगरपालिका क्षेत्रभित्रका संस्थागत विद्यालय कक्षा १-८ का विद्यार्थीहरुको बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी समझदारी पत्र

सूर्योदय नगरपालिकाले आधारभूत तहमा अध्ययनरत बालबालिकाहरुलाई कक्षा ८ सम्मको अनिवार्य तथा निशुल्क शिक्षा पूरा गराउने तथा कक्षा १२ सम्मको शिक्षालाई सर्वसुलभ बनाइ सबैको पहुँच पुर्याउन तथा बचत गर्ने बानीको समेत विकास गरी बैङ्किग प्रणाली मार्फत उच्च शिक्षामा आर्थिक व्यवस्थापन गरी उच्च शिक्षा पूरा गराउन सहयोग पुर्याउन सूर्योदय नगरपालिकाको बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बमोजिमको बाल बचत खाता सञ्चालन गर्नका लागि सूर्योदय नगरपालिका, इलाम (जसलाई यसपछि पहिलो पक्ष भनिने छ) र...............................जिल्ला ....पालिका ....मा कार्यालय रही .... जिल्ला ....पालिका वडा न .... स्थित शाखा कार्यालय रहेको .... (जसलाई यसपछि दोस्रो पक्ष भनिने छ) का बीच बाल बचत खाता सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न सहमत भइ सहकार्य समेत गर्नका लागि यो समझदारी पत्र तयार गरिएको छ ।

समझदारीको उद्देश्य

क. कक्षा १ देखि ८ सम्मका सूर्योदय नगरपालिकामा भएका संस्थागत विद्यालयमा भर्ना भएका बालबालिकाहरुको बाल बचत खाता सञ्चालन गर्नु ।

ख. बचत गर्ने बानीको विकास गर्नु ।

ग. कक्षा छाड्ने दर घटाइ विद्यालय जाने उमेर समूहका सबै बालबालिकालाई विद्यालय शिक्षा पूरा गराउनु ।

घ. उच्च शिक्षाका लागि बालबालिकाहरुलाई आर्थिक व्यवस्थापन गर्नु ।

ङ. गरिब तथा पछाडि परेका अति विपन्न वर्गका बालबालिकाको सिकाइलाई निरन्तरता दिइ उच्च शिक्षामा पहुँच अभिवृद्दि गर्नु ।

च. नगरभित्रका संस्थागत विद्यालय का कक्षा १ देखि कक्षा ८ सम्मका सबै बालबालिकाहरुको नि:शुल्क बाल बचत खाता खोली सञ्चालनमा ल्याउनु ।

छ. सूर्योदय नगरपालिकाको **बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९** बमोजिम बचत गर्ने, तथा बैकको प्रचलित नियम बमोजिम व्याजदर प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

अपेक्षित उपलब्धिहरु

क. नेपालको संविधान भाग ३ को धारा ३१ मा भएको शिक्षा सम्बन्धी सबै बालबालिकाको हक सुनिश्चित गरी सूर्योदय नगरपालिकाको **बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९को** प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने ।

ख. सूर्योदय नगरपालिका भित्रका कक्षा १ देखि ८ सम्मका सबै बालबालिकाहरुलाई बचत गर्ने बानीको विकास हुने तथा अभिभावकहरुमा लगानी गर्ने समेत बानीको विकास भएको हुने छ ।

ग. यस नगरपालिका भित्रका सामुदायिक बिद्यालयहरुमाअध्ययनरतबालबालिकाहरुको कक्षा छाड्ने दर र दोहोर्याउने दर घट्ने तथा आधारभूत तह पूरा गर्ने दर बढ्ने र माध्यमिक तहको शिक्षा पूरा गरी उच्च शिक्षामा पहुँच अभिवृद्धि भएको हुने छ ।

घ. बाल बचत खाता सञ्चालन बाट विद्यालय जाने उमेरका अति विपन्न वर्गका बालबालिकाहरु प्रत्यक्ष लाभान्वित हुने छन् ।

ङ. सूर्योदय नगरपालिका तथा नगरपालिकासँग सम्झौता गरी विभिन्न सङ्घ संस्थाबाट प्राप्त हुने आर्थिक लगानी सोझै विद्यार्थीको खातामा जम्मा भइ भविष्यको शैक्षिक उन्नतिका लागि आधारशिला तयार भएको हुने छ ।

च. आफ्नो रुचि तथा क्षमता अनुसारका विषय अध्ययन गर्न उच्च शिक्षाका लागि बालबालिकाहरुलाई पर्ने आर्थिक भारलाई न्यून गर्न सहयोग मिल्ने छ ।

छ. नगरपालिका, समुदाय तथा बैक तथा अन्य सहयोगी दाताहरुको संयुक्त प्रयासबाट यस नगरक्षेत्रकाबालकालिकाहरुको शैक्षिक उन्नतिमा सहयोग पुग्ने छ ।

प्रथम पक्षको भूमिका

क. बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बमोजिम बालबालिकाहरुको विवरण वैङ्कलाईवडागत र विद्यालयगतरुपमा दोस्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने

ख. बाल बचत खातामा रकम जम्मा गर्न संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत अति विपन्न वर्गका बालबालिकाहरुको विवरण छुट्टैवडागत र विद्यालयगतरुपमा दोस्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने

ग. दोस्रो पक्षबाट सामाजिक सेवा तर्फको रकम प्राप्त भएको अवस्थामा अति विपन्न वर्गका बालबालिकाहरुको खातामा जम्मा गर्ने निर्णय कार्यपालिकाबाट गराई दोस्रो पक्षलाई जानकारी गराउने

घ. पहिलो पक्षले संस्थागत विद्यालयको कक्षा १ -८ का हरेक बालबालिकाका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट जम्मा हुने, अभिभावकको तर्फबाट जम्मा हुने तथा अन्य जम्मा हुने रकम भएमो सो समेत दैनिक/मासिक/बार्षिक रकमको निर्णय विवरण उपलब्ध गराउने तथा जम्मा गर्ने समय मासिक/ त्रैमासिक/वार्षिक के हो सो जानकारी गराउने ।

ङ. हरेक विद्यार्थीको खाता विद्यालयमा नै गई खोल्नका लागि अभिभावक विद्यालय तथा दोस्रो पक्षसँग समन्वय गर्ने गराउने ।

च. बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को परिच्छेद २ को दफा नं. ७ मा भएको व्यवस्था बमोजिमको पालिका वाहिर स्थानान्तरण भई जाने तथा कक्षा १२ पुरा नगरी अध्ययन छोड्ने विद्यार्थीका अभिभावकले जम्मा गरेको रकम तथा बालबचत खातामा उपल्बध भएको व्याज रकम फिर्ता हुँदा उक्त रकम जम्मा गर्ने खाता सम्बन्धि सिफारिस दोस्रो पक्षलाई उपलब्ध गराउने ।

छ. दोस्रो पक्षसँग ब्याजदर तथा खाता सञ्चालन प्रक्रिया सम्बन्धी विवरण माग गर्ने ।

दोस्रो पक्षको भूमिका

क. बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बमोजिम बालबालिकाहरुको विवरण प्रथम पक्षबाट वडागत र विद्यालयगतरुपमा प्राप्त गर्ने

ख. बाल बचत खातामा रकम जम्मा गर्न संस्थागत विद्यालयमा अध्ययनरत अति विपन्न वर्गका बालबालिकाहरुको विवरण छुट्टैवडागत र विद्यालयगतरुपमा प्रथम पक्षबाट प्राप्त गर्ने

ग. दोस्रो पक्षको स्वइच्छाले सामाजिक सेवा तर्फको रकम अति विपन्न वर्गका बालबालिकाहरुको खातामा जम्मा गर्न चाहेमा पहिलो पक्ष लाई एकमुष्ठरुपमा उपलब्ध गराउने तथा पहिलो पक्षबाट निर्णय भए बमोजिमका अति विपन्न वर्गका बालबालिकाको खातामा सो रकम जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

घ. पहिलो पक्षबाट प्राप्त भएको संस्थागत विद्यालयको कक्षा १ -८ का हरेक बालबालिकाका लागि नगरपालिकाको तर्फबाट जम्मा हुने, अभिभावकको तर्फबाट जम्मा हुने तथा अन्य जम्मा हुने रकम भएमा सो समेत दैनिक/मासिक/बार्षिक रकमको निर्णय विवरण बमोजिम रकम जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

ङ. हरेक विद्यार्थीको खाता विद्यालयमा नै गई निशुल्करुपमाखोल्ने कार्य सम्पन्न गराउने ।

च. बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७९ को परिच्छेद २ को दफा नं. ७ मा भएको व्यवस्था बमोजिमको पालिका वाहिर स्थानान्तरण भई जाने तथा कक्षा १२ पुरा नगरी अध्ययन छोड्ने विद्यार्थीका अभिभावकले जम्मा गरेको तथा बालबचत खातामा उपल्बध भएको व्याज रकम फिर्ता हुँदा प्रथम पक्षबाट प्राप्त भएको सिफारिस बमोजिम जम्मा गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।

छ. पहिलो पक्षलाई ब्याजदर तथा खाताको प्रकृति सम्बन्धी विवरण उपलब्ध गराउने ।

ज. त्रैमासिक रुपमा पहिलो पक्षले यस सम्झौता बमोजिम खोलिएका खाताहरुको स्टेटमेन्ट माग भए बमोजिम खाता सञ्चालक वा संरक्षकलाई उपलब्ध गराउने ।

झ. बैङ्कको नियमानुसार व्याजदर अनुसारको रकम विद्यार्थी खातामा उपलब्ध गराउने ।

विविध

क. यस समझदारी पत्रमा भए बमोजिम खोलिएका खातामा अभिभावकले थप रकम जम्मा गर्न चाहेमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुने छ तर सो रकमको फिर्ता हुने वा झिक्ने व्यवस्था नगरपालिका तथा वैङकको बैङ्कको आपसी समझदारीमा मात्र हुने छ ।

ख. खाता सञ्चालन भएको बैङ्कबाट साबालक विद्यार्थी वा संरक्षकले कार्यविधिमा तोकिए बमोजिमको रकम झिक्न चाहेमा नगरपालिकाको सिफारिस अनिवार्य लिएर मात्र झिक्न पाउने छन् ।

ग. अभिभावकहरुलाई तथा सरोकारवालाहरुलाई रकम जम्मा गर्ने अभिमुखीकरण आवश्यक भएमा पहिलो र दोस्रो पक्षको समझदारीमा अभिमुखीकरण सञ्चालन गरिने छ ।

घ. यस सम्झौता बमोजिम खोलिएका बाल बचत खातामा कुनै प्रकारको कर्जा वा ,ऋण प्रवाह गरिने छैन तर खातावाल बालबालिका वालिग भए पश्चात कुनै किसिमको कर्जा उपभोग चाहेमा यस समझदारी पत्रले बाधा गरेको मानिने छैन ।

ङ. बाल बचत खाता सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि २०७९ बमोजिम खाता सञ्चालन भए नभएको तथा यसबाट हुने फाइदा तथा हानि नोक्सानी तथा अन्य विषयमा निरन्तर अनुगमन गरी कमी कमजोरी सुधार गर्न सम्बन्धित पक्षलाई सुझाव समेत दिने गरी तपशील बमोजिमको अनुगमन तथा सुझाव समिति रहने छ ।

तपशील

संरक्षक – नगर प्रमुख

संयोजक- नगर उपप्रमुख

सदस्य – प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सदस्य –वडाध्यक्षहरु मध्ये नगर कार्यपालिकाले तोकेको १जना

सदस्य – बैकको प्रतिनिधि

सदस्य- महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख/ प्रतिनिधि

सदस्य – विषय विज्ञ

सदस्य – अभिभावक वा विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षमध्ये नगर शिक्षा समितिले तोकेको १ जना

सदस्य – सामुदायिक आधारभूत विद्यालयका प्रधानाध्यापकमध्ये नगर शिक्षा समितिले तोकेको १ जना

सदस्य –शिक्षा,युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख

छ. यो समझदारीको अवधि हस्ताक्षर भएको मितिबाट –– वर्षसम्म रहनेछ र यसलाई आपसी सहमतिमा पुनः नवीकरण गर्न सकिनेछ ।

ज. यस समझदारीको व्याख्या एवं कार्यान्वयन र यस समझदारीमा नपरेका विषयहरू प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

झ. यस समझदारीको कार्यान्वयनमा आवश्यक समन्वय गर्नका लागि सम्पर्क व्यक्ति तोकी जिम्मेवारी दिने र सोको जानकारी दुवै पक्षलाई उपलब्ध गराउने ।

प्रथम पक्ष (......................) को तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने	**दोस्रो पक्ष तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने**
हस्ताक्षरः **नामथर:**	**हस्ताक्षर** **नामथर**

<table>
<tr><td>पदः</td><td>पद</td></tr>
<tr><td colspan="2">रोहबर</td></tr>
<tr><td>प्रथम पक्षको तर्फबाटः</td><td>दोस्रो पक्षको तर्फबाटः</td></tr>
<tr><td>हस्ताक्षर

नामथर

पद</td><td>हस्ताक्षर

नामथर

पद</td></tr>
<tr><td colspan="2">कार्यालयको छाप</td></tr>
<tr><td>प्रथम पक्षः</td><td>दोस्रो पक्षः</td></tr>
</table>

इति सम्वत्...